

CHARAKTERYSTYKA JCWP		
Kategoria JCWP		JCWP rzeczna
Nazwa JCWP		Dopływ spod Kol. Hołowienki
Kod JCWP		RW2000172667128
Typ JCWP		17
Długość JCWP [km]		9,97
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]		13,01
Obszar dorzecza		obszar dorzecza Wisły
Region wodny		region wodny Środkowej Wisły
Zlewnia bilansowa		Zlewnia Narwi od granicy państwa do ujścia Biebrzy
RZGW		WA
RDOŚ		RDOŚ w Warszawie
WZMIUW		Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie
Województwo		14 (MAZOWIECKIE)
Powiat		1429 (sokołowski)
Gmina		142907_2 (Sabnie), 142909_2 (Sterdyń)
Inne informacje/dane dotyczące JCWP		
Warunki referencyjne		
Fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy IFPL)		
Fitobentos (Multimetryczny Indeks Okrzemkowy IO)		
Makrofity (Makrofitowy indeks rzeczny MIR)		
Makrobezkręgowce bentosowe		
Ichtiofauna		
Status JCWP		
Podsumowanie informacji w zakresie wstępnego/ostatecznego wyznaczenia statusu		Wstępne wyznaczenie Ostateczne wyznaczenie
Status		NAT NAT
Powiązanie JCWP z JCWPd (w rozumieniu ekosystemu zależnego od wód podziemnych)		
Kody powiązanych JCWPd		PLGW200055
Ocena stanu JCWP		
Czy JCWP jest monitorowana?		NM
Kod i nazwa podobnej monitorowanej JCWP		RW20001726671249 (Cetynia od źródeł do Okna)
Ocena stanu za lata 2010 - 2012	Stan/potencjał ekologiczny	PONIŻEJ DOBREGO
	Wskaźniki determinujące stan	brak danych dla JCWP
	Stan chemiczny	PSD
	Wskaźniki determinujące stan	brak danych dla JCWP
	Stan (ogólny)	ZŁY
Presje antropogeniczne na stan wód		
Rodzaj użytkowania części wód		rolna
Presje/oddziaływania i zagrożenia antropogeniczne		nierozpoznana presja, rolnictwo
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego		zagrożona
Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW		
Obszary wyznaczone na mocy art. 7 do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi		NIE

Obszary przeznaczone do ochrony gatunków wodnych o znaczeniu ekonomicznym		Brak	
Części wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym obszary wyznaczone jako kąpieliska		NIE	
Części wód wyznaczone jako obszar szczególnie narażony, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć		TAK	
Części wód wyznaczone jako wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych		TAK	
Części wód wyznaczone jako obszary wrażliwe na substancje biogenne		TAK	
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie		TAK	
CEL ŚRODOWISKOWY DLA JCWP		dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
Typ odstępstwa wynikający w art. 4 ust. 4 i 5 RDW		4(4) - 1, 4(4) - 2	
Termin osiągnięcia celów środowiskowych		2021	
Uzasadnienie odstępstwa		Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.	
Typ odstępstwa wynikający w art. 4 ust. 7 RDW		brak	
Uzasadnienie odstępstwa		nie dotyczy	
Wymagania dla elementów biologicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy IFPL)	
		Fitobentos (wskaźnik okrzemkowy IO)	≥ 0,44
		Makrofity (makrofitowy indeks rzeczny MIR)	≥ 36,6
		Klasa wskaźnika FLORA	
		Makrobezkręgowce bentosowe (indeks MMI)	≥ 0,716
		Wskaźnik MZB	
		Ichtiofauna	
		Klasa elementów biologicznych	II

Wymagania dla elementów fizykochemicznych	Podstawa wymagania	1. „Weryfikacja wartości granicznych dla oceny stanu ekologicznego rzek i jezior w zakresie elementów fizykochemicznych z uwzględnieniem warunków charakterystycznych dla poszczególnych typów wód” 2. Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (w zakresie substancji szczególnie szkodliwych)	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Zawiesina ogólna (mg/l)	≤ 14,7
		Tlen rozpuszczony (mgO ₂ /l)	6,8-11,3
		BZT ₅ (mgO ₂ /l)	≤ 4,5
		ChZT-Mn (mgO ₂ /l)	≤ 10
		OWO (mgC/l)	≤ 11,8
		ChZT-Cr (mgO ₂ /l)	≤ 30
		Przewodność w 20°C (uS/cm)	≤ 620
		Substancje rozpuszczone (mg/l)	≤ 404
		Siarczany (mgSO ₄ /l)	≤ 57
		Chlorki (mgCl/l)	≤ 33,7
		Wapń (mgCa/l)	≤ 81,7
		Magnez (mgMg/l)	≤ 22
		Twardość ogólna (mgCaCO ₃ /l)	≤ 274
		Odczyn pH	7-7,9
		Zasadowość ogólna (mgCaCO ₃ /l)	≤ 242,2
		Azot amonowy (mgN-NH ₄ /l)	≤ 0,738
		Azot Kjeldahla (mgN/l)	≤ 1,6
		Azot azotanowy (mgN-NO ₃ /l)	≤ 3,4
		Azot azotynowy (mgN-NO ₂ /l)	≤ 0,03
Azot ogólny (mgN/l)	≤ 4,9		
Fosforany (mgPO ₄ /l)	≤ 0,31		
Fosfor ogólny (mgP/l)	≤ 0,3		
Specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	Spełnienie wymagań zał.6 projektu Rozporządzenia MŚ z dnia 8 maja 2013 r		
Wymagania dla elementów hydromorfologicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	II	
Wymagania dla wskaźników chemicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Spełnienie środowiskowych norm jakości	
Wymagania dla obszarów chronionych będące jednolitymi częściami wód, przeznaczonymi do poboru wody na	Podstawa wymagania	nie dotyczy	

potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Parametry fizykochemiczne	nie dotyczy
		Parametry bakteriologiczne	nie dotyczy
Wymagania dla obszarów chronionych, będących jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Podstawa wymagania	nie dotyczy	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	nie dotyczy	
Obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków			
Nazwa obszaru chronionego	Nadbużański (Mazowieckie)	Kod obszaru chronionego	OCHK1871
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	Rozporz. 15 Wojewody Mazowieckiego z 15.04.2005 r. Dz. Urz. 91 poz. 2447	Wielkość obszaru chronionego [ha]	23183,12
% udział obszaru chronionego w długości JCW	43,90%	% udział obszaru chronionego w powierzchni zlewni JCW	49,23%
Przedmioty ochrony zależne od wód	Kompleks ekosystemów		
Cel dla obszaru chronionego	Utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych w lasach, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych: w borach bagiennych, olsach i łąkach. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródlęśnych cieków, mokradeł. Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych. Melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródliskowych cieków. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi. Lokalizowanie wałów przeciwpowodziowych jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu. Tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennej i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej. Prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej. Zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywała - stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów. Zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach, poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowlach piętrzących. Utrzymanie i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych, jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych. Ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn. Zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą. Zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając		

	starorzecza i lokalne obniżenia terenu, w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródłkowych o dużych zdolnościach retencyjnych, w miarę możliwości należy zachowywać lub odtwarzać siedliska hydrogeniczne mające dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej. Utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.		
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst. ustaleń w akcie będącym podst. prawną obszaru.		
Nazwa obszaru chronionego	Nadbużański Park Krajobrazowy	Kod obszaru chronionego	PK40
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	Rozporz. Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 marca 2005 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 66, poz. 1701 i Nr 136, poz. 4208).	Wielkość obszaru chronionego [ha]	73672,12
% udział obszaru chronionego w długości JCW		% udział obszaru chronionego w powierzchni zlewni JCW	0,12%
Przedmioty ochrony zależne od wód	Różnorodność biologiczna, kompleks ekosystemów, siedliska gatunków.		
Cel dla obszaru chronionego	Zachowanie swobodnie meandrującej nizinnej rzeki Bug i jej doliny z dużą liczbą starorzeczy i odnóg oraz procesów morfogenetycznych kształtujących system ekologiczny doliny. Zachowanie muraw psamofilnych i kserotermicznych oraz łągów nadrzecznych. Zachowanie i poprawa możliwości trwałego i stabilnego funkcjonowania ekosystemów. Utrzymanie na wybranych terenach dynamiki naturalnych procesów geomorfologicznych. Przywracanie naturalnego funkcjonowania systemu hydrogeologicznego Parku. Gospodarowanie wodą prowadzące do utrzymania i ewentualnie zwiększenia zasobności wodnej terenu. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych. Ochrona i przywracanie elementów naturalnej struktury hydrograficznej. Zachowanie trwałego funkcjonowania ekosystemów hydrogenicznych. Przeciwdziałanie wzrostowi trofii środowiska gruntowo - wodnego. Zachowanie charakterystycznej różnorodności biologicznej środowisk wodnych. Zachowanie zgrupowań roślin i zwierząt najcenniejszych pod względem przyrodniczym na terenie Parku - na obszarach podmokłych. Utrzymanie i wzmacnianie pełnej różnorodności gatunków na ich naturalnych stanowiskach w typowych dla nich fitocenozach, zwłaszcza wodnych i bagiennych. Renaturyzacja najcenniejszych pod względem przyrodniczym środowisk przekształconych w wyniku działalności człowieka poprzez przywrócenie naturalnych lub seminaturalnych stosunków wodnych. Przeciwdziałanie postępującemu przesuszeniu terenu Parku, zwłaszcza terenów leśnych i łąkowych wskutek przyspieszonego odpływu wody systemem rowów melioracyjnych. Przeciwdziałanie zmianom stosunków wodnych, w tym zmianom zasięgu zalewów dolin wodami rzecznyymi w wyniku budowy wałów przeciwpowodziowych, powodującym zmiany funkcjonowania ekosystemów hydrogenicznych. Przeciwdziałanie realizacji obiektów budowlanych na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodziowego. Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych spowodowanemu punktowymi zrzutami nieoczyszczonych ścieków bytowo - gospodarczych oraz spływami zanieczyszczonych wód z obszarów użytkowanych rolniczo i obszarów zabudowanych [także w środkowym i górnym odcinku Bugu poza granicami Parku]. Przeciwdziałanie przyspieszonej eutrofizacji i przeżyźnieniu (hypertrofizacji) zbiorników wodnych w wyniku silnego obciążenia pierwiastkami troficznymi: azotem i fosforem ze źródeł punktowych (zrzuty oczyszczonych i nieoczyszczonych ścieków bytowo-gospodarczych) i rozproszonych. Renaturyzacja stosunków wodnych olsów i zdegradowanych		

	starorzeczy. Odtworzenie meandrów Czarnej Strugi na odcinku około 8 km w obrębie olsów, w tym przez zabiegi biotechniczne w korycie. Wyłączenie z konserwacji brzegów cieków V i wyższych rzędów i dopuszczenie do ich renaturyzacji. Odmulanie rowów melioracyjnych co 10 lat warstwą płytszą od 15-20cm (optymalnie 5-10cm). Zatrzymywanie wody na lewym tarasie zalewowym Bugu przez otwieranie budowli wodnych w wale w czasie wezbrań od 1 listopada do 31 marca oraz ich zamykanie na okres niżówek i roztopów. Wykluczenie działań powodujących: obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn; osuszanie torfowisk i obszarów źródliskowych cieków. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Parku; zinwentaryzowanie oraz likwidację punktów zrzutu ścieków nieoczyszczonych do gruntu i wód powierzchniowych; utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków i zbiorników wodnych jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń ze zlewni wykorzystywanej na cele rolnicze i leśne. Ochrona gatunków hydrobiontów objętych ochroną prawną, krytycznie zagrożonych i zagrożonych, wymienianych w "Polskiej czerwonej księdze zwierząt", "Polskiej czerwonej księdze roślin" oraz objętych lokalnymi i krajowymi programami ochrony aktywnej. Wykorzystanie w gospodarce rybackiej rodzimych gatunków ryb pochodzenia lokalnego. Uzyskanie składu gatunkowego i struktury wiekowej ryb właściwych dla danego typu wód, zapewniającego optymalne wykorzystanie występujących w nich siedlisk i bazy pokarmowej oraz umożliwiającego populacjom ryb naturalny rozród. Utrzymanie i przywracanie utraconej różnorodności siedliskowej wód powierzchniowych oraz uzyskanie struktury gatunkowej ryb, zwłaszcza proporcji gatunków drapieżnych do gatunków tzw. "spokojnego żeru", oraz struktury wiekowej ryb właściwych dla typu siedliska. Planowanie gospodarki rybackiej w oparciu o rozpoznanie stanu ekosystemów wodnych Parku, zwłaszcza warunków fizyczno-chemicznych siedliska, obfitości i dostępności bazy pokarmowej ryb, struktury gatunkowej i wiekowej ichtiofauny, wielkości eksploatacji poszczególnych gatunków ryb, zwłaszcza cennych z wędkarskiego punktu widzenia, a także rzadkich i zagrożonych. Utrzymanie na właściwym poziomie liczebności populacji szczególnie eksploatowanych przez wędkarzy, a także wykazujących regres stanu z innych powodów przez niezbędne zarybienia. Zarybienie Bugu głównie gatunkami drapieżnymi (szczupak, sandacz, sum, okoń) oraz z grupy reofilnych karpiowatych (brzana, jaź, kleń i świnka). Wykorzystywanie do zarybień materiału z hodowli (wylęgarni) lokalnych. Promowanie naturalnego rozrodu ryb, w szczególności przez tworzenie obrębów ochronnych obejmujących najbardziej wydajne tarliska i miejsca wychowu narybku. Z uwagi na ochronę gatunkową ryb dopuszczenie odłowów sieciowych uzasadnione jedynie poprawą struktury gatunkowej ichtiofauny (w tym eliminacji gatunków obcych, ograniczenia nadmiernej liczebności gatunku rodzimego oddziałującego niekorzystnie na całość zespołu ryb) lub ochrony siedlisk (w tym ograniczenia nadmiernej liczebności leszcza, płoci i krąpia - gatunków uznawanych za przyczyniające się do degradacji siedliska). W celu ochrony roślinności brzegowej, miejsc rozrodu i regularnego przebywania wielu gatunków zwierząt oraz przeciwdziałania erozji brzegów rzek, wyznaczenie miejsc cumowania i wodowania łodzi. Przyjęcie priorytetu gospodarowania wodochronnego na obszarach alimentacji głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) warunkujących zasobność wód podziemnych Parku. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w całych zlewniach dopływów Narwi i Bugu przepływających przez Park.
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst.: Rozporz. Nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 r. w spr. ust. planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 172, poz. 6757 i z 2007 r. Nr 35, poz. 698).

Działania z aktualizacji programu wodno-środowiskowego

Działania podstawowe

Nazwa działania	Zakres rzeczowy	Koszt działania	Jednostka	Termin
-----------------	-----------------	-----------------	-----------	--------

		[tys. PLN]	odpowiedzialna za realizację	realizacji
1. kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata	przeprowadzenie kontroli	0,00	gmina	działanie ciągłe
2. budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących	budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących - 4 szt	17,99	właściciel	działanie ciągłe
3. budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków	budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków - 18 szt	210,52	właściciel	działanie ciągłe
4. regularny wywóz nieczystości płynnych	regularny wywóz nieczystości płynnych	0,00	właściciel	działanie ciągłe
5. objęcie obszaru szczególnie narażonego na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych ustanowionego Rozporządzeniem nr 22/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie programem działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.	objęcie obszaru szczególnie narażonego na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych ustanowionego Rozporządzeniem nr 22/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie programem działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.	0,00	Dyrektor RZGW w Warszawie	IV kw. 2017
Działania uzupełniające				
Nazwa działania	Zakres rzeczowy	Koszt działania [tys. PLN]	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji
1. monitoring badawczy wód	prowadzenie monitoringu w zakresie badania substancji biogennych w przekrojach zlokalizowanych na wejściu i na zamknięciu JCWP w okresie 2016 - 2017, z częstotliwością 4 razy w roku	7,10	Wojewoda	IV kw. 2017